

ENERGIE ZORG & WELZIJN
SMART CITIES WATER
SMART INDUSTRY
CIRCULAIRE ECONOMIE

Commissieplan 2019

Normcommissie 390 010 'Radioactiviteit - Toepassing en meten'

COMMISSIEPLAN 2019

NORMCOMMISSIE

390 010 - Radioactiviteit - Toepassing en meten

DATUM

2018-12-17

1 Algemene gegevens

1.1 Commissie

390 010 'Radioactiviteit - Toepassing en meten'

1.2 Werkgebied

De normalisatie van technologieën en methoden ter bescherming van de bevolking, individuen en het milieu tegen alle vormen van ioniserende straling door radioactieve stoffen.

Het zwaartepunt van de Nederlandse expertise ligt op de normalisatie van methoden voor de monsterneming, de monstervoorbereiding en meting ten behoeve van stralingsbescherming. De normalisatie betreft ook medische toepassingen, nucleaire technologie, calamiteiten en beleid.

Voor Nederland worden direct toepasbare normen ontwikkeld. De commissie is internationaal actief om zowel de Nederlandse expertise in te brengen als het Nederlandse kader te borgen.

1.3 Belang

1.3.1 Doelstelling en motivatie

Voor bescherming van de Nederlandse bevolking, alsmede de bescherming van werknemers en patiënten, is de toepassing van genormaliseerde en gevalideerde methoden belangrijk om:

- eenduidige en vergelijkbare resultaten te verkrijgen bij alle vormen en toepassingen van ioniserende straling, én
- controle te hebben op vastgestelde grenswaarden.

Sommige methoden worden voor reguliere metingen gebruikt, zoals bepalingen met handmonitoren. Hierdoor zijn voor bijvoorbeeld controle van vracht of afval, of bij de reactie op incidenten, instrumenten en methodes beschikbaar om snel, betrouwbaar en adequaat de situatie, maar ook de dosimetrie voor mensen te kunnen beoordelen.

NEN Milieu & Maatschappij

Postbus 5059
2600 GB Delft

Vlinderweg 6
2623 AX Delft

T (015) 2 690 303

F (015) 2 690 204

marlou.bijlsma@nen.nl

www.nen.nl

Nederlands Normalisatie-instituut

DATUM

2018-12-17

PAGINA

3/15

1.3.2 Regelgeving

Het Besluit basisveiligheidsnormen stralingsbescherming (Bbs) is een Algemene Maatregel van Bestuur. Het geeft een uitwerking van de Kernenergiewet. Het Bbs heeft als doel de bevolking, het milieu, werknemers en patiënten te beschermen tegen nadelige gevolgen van ioniserende straling en verving op 6 februari 2018 het Besluit stralingsbescherming (Bs).

Nadere uitwerking van voorschriften uit het besluit vindt plaats in drie ministeriële regelingen en een ANVS-verordening. Het betreft:

- Regeling basisveiligheidsnormen stralingsbescherming;
- Regeling stralingsbescherming beroepsmatige blootstelling 2018;
- Regeling stralingsbescherming medische blootstelling;
- ANVS-Verordening basisveiligheidsnormen stralingsbescherming.

De ministeries van Infrastructuur en Waterstaat (IenW), Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW), Volksgezondheid Welzijn en Sport (VWS) en de ANVS stelden het besluit op.

Binnen Nederland en deze commissie is de Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming (ANVS) het primaire aanspreekpunt t.a.v. het wettelijk kader en beleid op het werkgebied van de normcommissie.

2 Commissiestructuur en relaties

2.1 Nationale structuur

Commissie	Naam
390	Beleidscommissie Milieu
390 010	Radioactiviteit - Toepassing en meten
Indirect binnen cluster Milieu & Maatschappij	
342 223	Maatschappelijke veiligheid
390 020	Milieukwaliteit (en verschillende subcommissies)
Indirect buiten cluster Milieu & Maatschappij	
301 062	Elektrische medische toestellen
342 090	Metaalonderzoek (DO en NDO)
NEC 45	Radiation protection instrumentation
CEN/TC 351	Construction products: Assessment of release of dangerous substances'

De normcommissie rapporteert via vergaderverslagen aan de Beleidscommissie 390 'Milieu'.

DATUM

2018-12-17

PAGINA

4/15

2.2 Internationale relaties

Directe internationale relaties		
Commissie	Naam	Binding
ISO/TC 85	Nuclear energy, nuclear technologies and radiological protection	O
AG	Nuclear Safety Advisory Group	
CAG	Chairman Advisory Group	
WG 1	Terminology	
WG 3	Dosimetry for radiation processing	
WG 4	Management systems and conformity assessment	
ISO/TC 85/SC 2	Radiological protection	P
AG 1	Advisory Group	
WG 2	Reference radiation fields	
WG 11	Sealed sources	
WG 13	Monitoring and dosimetry for internal exposure	
WG 14	Air control and monitoring	
WG 17	Radioactivity measurements	
WG 18	Biological dosimetry	
WG 19	Individual monitoring of external radiation	
WG 21	Dosimetry for exposures to cosmic radiation in civilian aircraft	
WG 22	Dosimetry and related protocols in medical applications of ionizing radiation	
WG 23	Shielding and confinement systems for protection against ionizing radiation	
WG 25	Radiation monitoring of the population and responders in nuclear/radiological emergencies	
ISO/TC 85/SC 5	Nuclear installations, processes and technologies	P
WG 1	Analytical methodology in the nuclear fuel cycle	
WG 4	Transportation of radioactive material	
WG 5	Characterisation and waste management	
WG 8	Nuclear criticality safety	
WG 13	Decommissioning: decontamination, dismantling and remediation	
ISO/TC 85/SC 6	Reactor technology	P
WG 1	Power reactor analyses and measurements	
WG 2	Research and test reactors	
WG 3	Power reactor, siting, design, operation and decommissioning	

DATUM

2018-12-17

PAGINA

5/15

ISO/TC 147/SC 3	Radioactivity measurements	P
AdG 1	Future standardization work on radioactivity measurements	
WG 4	Uranium	
WG 5	Plutonium and americium	
WG 6	Tritium and carbon 14	
WG 7	Rapid test methods in emergency situations	
WG 8	Gross activity	
WG 9	Pure beta emitters	
WG 10	Radium 228	
WG 11	Polonium 210	
WG 12	Actinides	
WG 13	Gamma emitters	
CEN/TC 351/WG 3	Radiation from construction products	
CEN/TC 430	Nuclear energy, nuclear technologies, and radiological protection	P
Indirecte internationale relaties		
CENELEC/BT Task force 111-3	European transposition of IEC/TC 45 documents	P
CEN/TC 391	Society & Citizen Security	P
IEC/TC 45	Non-Metallic materials	P
IEC/TC 45/SC 45B	Radiation protection instrumentation	O
ISO/TC 135/SC 5	Non-destructive methods - Radiation methods	O
ISO/TC 292	Security and resilience	P
IEC/TC 62B	Diagnostic Imaging Equipment	P
IEC/TC 62C	Dosimetric instruments used for non-invasive measurement of x-ray tube potential in diagnostic radiology	P

Toelichting.

- Voor CEN commissies geldt dat de normcommissie advies en stemrecht heeft op de genoemde Europese ontwikkelingen.
- Voor ISO commissies geldt dat er onderscheid wordt gemaakt tussen P-leden (participants) en O-leden (observers).
- P-leden doen actief mee aan de ontwikkeling van normen en hebben stemplicht.
- O-leden hebben toegang tot de documentenstroom en kunnen reageren, maar zij hebben geen stemplicht.

DATUM

2018-12-17

PAGINA

6/15

3 Commissiesamenstelling en stakeholdercategorieën

Ledenbestand per 1 november 2018

Naam persoon	Werkgever	Belanghebbende	Rol	Stakeholder-categorie	Taak-groep
Patrick Arends	ANVS	ANVS	lid	8	1
Frans Bader	VSL	VSL	lid	1, 7	4
Carlo Engeler	Rijkswaterstaat - CIV	Rijkswaterstaat	lid	1, 7	5
Sandra van den Eeden	Philips	Philips	lid	6a	4
Gido Goulooze	EPZ	EPZ	lid	1,7	3
Emiel van der Graaf	KVI-CART	KVI-CART	lid	7	2, 5
Peter de Jong	NRG (Arnhem)	NRG	lid	7, 1	4
Bertwin Kamp	Urenco	Urenco	lid	4	3
Marty Keursten	Applus RTD	Applus RTD	lid	1, 7	4
Jan Kok	NRG - Petten	NRG	lid	1, 7	5
Pieter Kwakman	RIVM - Centrum Veiligheid	RIVM	lid	1, 7	5
Ernest Luijkx	Applus RTD	KINT	lid	1, 7	1,4,5
Erik Malta	SGS Nederland	KINT	lid	1, 7	1,4,5
Niels Matheijssen	VUMC	NVKF Commissie Stralingshygiëne	lid	1,3,4	2
Gilles Moerdijk	SBD-TU/e	SBD-TU/e	lid	1, 7	5
Michiel de Nood	COVRA	COVRA	lid	1, 7	3
Lars Roobol	RIVM - Centrum Veiligheid	RIVM	voorzitter	1, 7	-
Daniëlle de Schipper	EPZ	EPZ	lid	1,7	3
Miriam Tijsmans	ANVS	ANVS	lid	9	1
Siebren van Tuinen	RIKILT	RIKILT	lid	1,7	2, 5
Frits de Vries	ELEKTA	ELEKTA	lid	6	2
Wim van Wanrooij	Ministerie van Defensie Militair Complex / PVE CBRNe	Ministerie van Defensie	lid	9,7	-
Marlou Bijlsma	NEN		secretariaat		
Jeroen Pieterse	NEN		ondersteuning		

Review belanghebbenden:

Laatste review belanghebbende partijen in deze normcommissie: 2016.

In 2018 zijn 2 nieuwe organisaties lid geworden van de normcommissie.

Eerstvolgende review belanghebbende partijen in deze normcommissie: 2021.

DATUM

2018-12-17

PAGINA

7/15

Verklaring van de stakeholdercategorieën

	Stakeholders	Omschrijving
1a	Directe gebruikers	Eindgebruiker van dienst, proces of product.
1b	Brancheorganisaties directe gebruikers	Als groep, in de vorm van belangenorganisaties.
2a	Voorwaarde scheppende organisaties/opdrachtgevers	Organisaties die de voorwaarden bepalen waaraan het product of dienst moet voldoen. Bijv. opdrachtgevers. Wetmatige voorwaarden worden door wetgevende instanties bepaald (zie onder 9).
2b	Brancheorganisaties van voorwaarde scheppende partijen	
3a	Adviserende organisaties	Organisaties die andere belanghebbenden inhoudelijk kunnen adviseren (bijv. ingenieursbureaus, adviesbureaus, consultancy).
3b	Brancheorganisaties van adviserende partijen	
4a	Uitvoerende/toepassende/dienstverlenende organisaties	Productnormalisatie: organisaties die het product gebruiken/toepassen in hun dienstverlening naar de eindgebruiker toe (bijv. aannemer, installateur). Dienstennormalisatie: organisaties die een proces of dienst verlenen aan de eindgebruiker (bijv. schuldhulpverlener).
4b	Brancheorganisaties van uitvoerende/dienstverlenende/toepassende partijen	
5a	Producenten/leveranciers van hoofdproduct	Bij productnormalisatie is dit de hoofdproducent/hoofdleverancier. Bij dienstennormalisatie wordt deze categorie niet gebruikt. De rol van 'producent/leverancier' wordt vervuld door de uitvoerende, dienstverlenende organisatie.
5b	Brancheorganisaties van producenten/leveranciers van hoofdproduct	
6a	Producenten/leveranciers van aanhangende producten en diensten	Bij productnormalisatie betreft dit producenten/leveranciers van producten die als grondstof, halffabricaat of rest-/afvalstof in de productketen voorkomen. Bij dienstennormalisatie betreft het de aanbieders van aanvullende diensten.
6b	Brancheorganisaties van producenten/leveranciers van aanhangende producten en diensten	
7	Onderzoek- en kennisinstellingen	Instellingen die zonder direct commercieel belang kennisleverancier zijn of onderzoek verrichten. Bijv. onderwijsinstellingen, laboratoria, onderzoeksinstituten.
8	Controlerende instanties	Bijv. inspectiediensten, certificeringinstellingen.
9	Wetgevende instanties	Overheden.
10	Bestaande/nieuwe initiatiefnemers	Partijen die alternatieve initiatieven ondernemen vergelijkbaar met NEN (normen, certificatieschema's, richtlijnen etc.).
11	Contextbepalers groter geheel	Organisaties (bijv. stichtingen, platforms) die op generieke wijze betrokken zijn.

DATUM

2018-12-17

PAGINA

8/15

4 Publicaties

Een actuele lijst met gepubliceerde normen en normen in ontwikkeling die onder de verantwoordelijkheid van de commissie vallen, is beschikbaar via de ISO websites:

- [ISO/TC 85](#): 211 gepubliceerde standaarden, 84 in ontwikkeling;
- [ISO/TC 147](#): 22 gepubliceerde standaarden, 9 in ontwikkeling.

Een overzicht inclusief de Nederlandse normen is op verzoek bij NEN verkrijgbaar.

Puur Nederlandse normen (~ 25) zijn via een zgn. € 0 account benaderbaar in NEN Connect. NEN Connect is het online normbeheerprogramma van NEN. Bij een downloadcollectie is niet alleen toegang tot de bibliografische gegevens en wijzigingen in documenten maar ook tot de volledige teksten (inclusief historische versies en ontwerpversies). Deze documenten kunnen als pdf worden bekeken en eventueel geprint.

Het actuele overzicht van het werkprogramma wordt in de commissie aangeduid als “de groslijst”. De commissie houdt deze lijst actueel door elke vergadering het werkprogramma te bespreken en waar nodig te vernieuwen. Op de groslijst staan per norm vermeld: het stadium, het Nederlandse belang zoals vastgesteld door de normcommissie, de laatste stemming op dit document en eventuele vragen die tijdens de commissievergadering behandeld kunnen worden. Bijlage B geeft uitleg over de categorisatie van het belang van Nederland van een norm.

De actuele versie van [de groslijst](#) staat op ISOLutions.

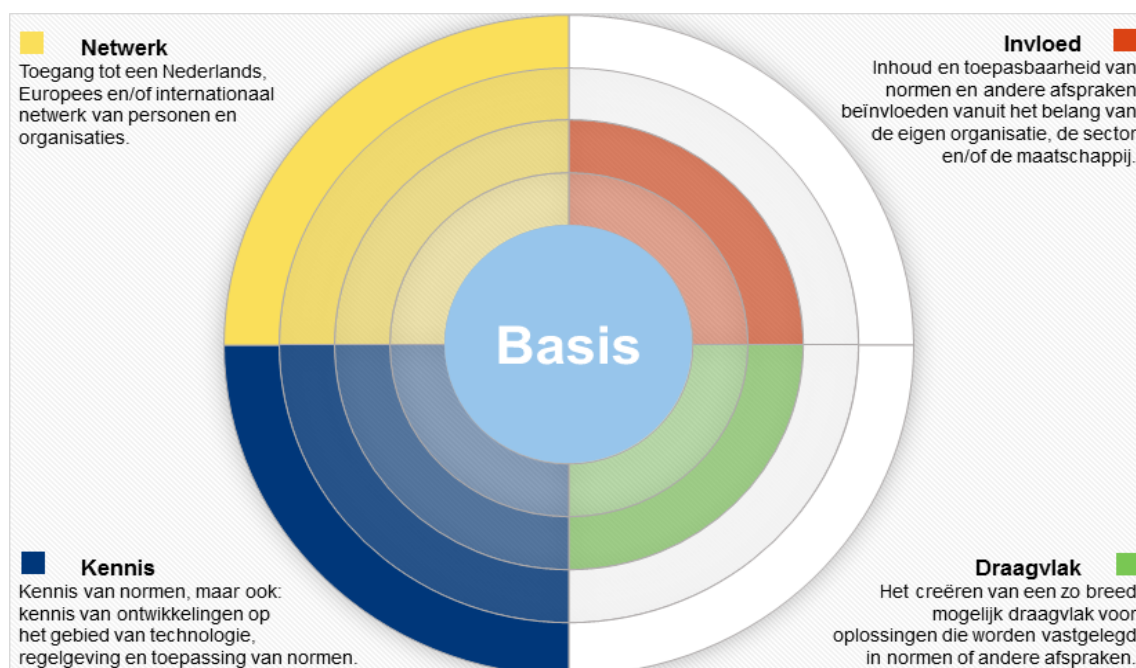
5 Ambitie, doelstellingen en diensten - Het Serviceprofiel

Het Serviceprofiel is een afspraak op het niveau van de normcommissie. Het gaat om de toegevoegde waarde van de dienstverlening van NEN voor normcommissies. Individuele afspraken met commissieleden worden hierin niet meegenomen.

Het profiel bestaat uit vier aspecten:

- **Invloed:** inhoud en toepasbaarheid van normen en andere afspraken beïnvloeden vanuit het belang van de eigen organisatie, de sector en/of de maatschappij.
- **Draagvlak:** het creëren van een zo breed mogelijk draagvlak voor oplossingen die worden vastgelegd in normen of andere afspraken.
- **Netwerk:** toegang tot een Nederlands, Europees en/of internationaal netwerk van personen en organisaties.
- **Kennis:** kennis van normen, maar ook kennis van ontwikkelingen op het gebied van technologie, regelgeving en toepassing van normen.

Door de grafische weergave van het Serviceprofiel wordt het belang van de vier aspecten voor de normcommissie inzichtelijk. NEN kan hier in overleg met de normcommissie zijn dienstverlening op aanpassen.

Bijlage A geeft de taken en verantwoordelijkheden van NEN voor de normcommissie.

6 Werkprogramma, doelstellingen en geplande activiteiten

6.1 Meerjarenvisie

Door het brede werkgebied van straling heeft de visie van de commissie ook een brede insteek. De Nederlandse scope is gelijk aan de scope van de ISO/TC 85 en ISO/TC 147. Afhankelijk van de normen die in ontwikkeling zijn betrekken we regelmatig nieuwe experts om deel te nemen aan de normcommissie, zodat "nieuwe" internationale normen beter gevolgd kunnen worden. Naast de commissie is er een schil bekende experts die op specifieke onderdelen wordt gevraagd een bijdrage te leveren.

Een verschuiving naar het gebruik van internationale normen wordt door CEN/TC 430 versterkt.

De Nederlandse normcommissie ziet graag dat het gebruik van normen nationaal verder gestimuleerd wordt. Om dit te bereiken is de (her)kenbaarheid van normen en de normcommissie belangrijk, waarbij communicatie naar de markt een van de grootste aandachtspunten is. Mogelijke ingangen hierbij zijn onderwijs en beleidsmakers te ondersteunen bij vraagstukken en aansluiten bij beleid.

DATUM

2018-12-17

PAGINA

10/15

Nieuwe en gesignaleerde onderwerpen:

- Normalisatie onder de aandacht te brengen binnen het stralingsonderwijs door medewerking aan onderwijs en lesboeken.
- Richtlijnen rond vrijgave, bijvoorbeeld als het vrijgaveniveau lager is dan de detectielimiet van de gangbare apparatuur die in het veld gebruikt wordt.
- Aandacht voor duurzaamheid en circulaire economie. Het hergebruik van materialen moet veilig zijn, bijvoorbeeld in de constructie. Hoe kan de radioactiviteit van deze materialen worden getoetst, en wat zijn de grenswaarden.
- Ontwikkelen van documenten voor (mogelijk indicatieve) methoden die gebruikt kunnen worden om zo snel en goed mogelijk informatie te verkrijgen omtrent de gevolgen van een incident (zoals kernongeval, transportongeluk of spills).
- Metingen en stralingbescherming rond het gebruik van radio-isotopen in de gezondheidszorg,
 - o Deelonderwerpen: dosimetrie, besmettingen, ziekenhuisafval, veiligheid rond HASS bronnen en radiologie.
- Natuurlijke radioactiviteit.
- Dataregistratie ten aanzien van dosimetrie. In Nederland ligt dit bij NDRIS.
- Decommissioning van nucleaire installaties en ontmanteling van niet-nucleaire installaties.

De beleidsrichtingen van de overheid (ANVS en SZW) worden meegenomen in de prioritering.

6.2 Nationaal werk

- Deelname in het internationale normalisatiewerk voor het borgen en versterken van het Nederlandse kader;
- Revisie van [NEN 5639:2014](#) "Radioactiviteitsmetingen - Bepaling van het omgevingsdosisequivalenttempo met draagbare stralingsmeetapparatuur". Door NEN 5639 aan te passen aan de praktijk en de beschikbare meters kan de kwaliteit en uniformiteit van de metingen worden verbeterd. NEN 5639 kan ook de rapportage van de metingen verbeteren waardoor een beter overzicht verkregen kan worden van de metingen en stralingsgevaar in Nederland bij ongelukken;
- Implementeren normen, met name NEN 5639 en invloed op trainingen en bijscholing;
- Uitbouw van de mogelijkheid normalisatie op te nemen in trainingen en (bij)scholing;
- Ontwikkelen van één of meer documenten voor snelle (mogelijk indicatieve) methoden die gebruikt kunnen worden om snel informatie te verkrijgen omtrent de gevolgen van een incident;
- Uitvoeren van trajecten waaruit nationale richtlijnen (NPR) kunnen worden ontwikkeld.
 - o Door ontwikkelen en herzien van RIVM Rapport 620850001/2010 'Leidraad risicoanalyse stralingstoepassingen tot een NPR';
 - o Onderzoeken en ontwikkelen van documenten (NPR) voor:
 - Vrijgave en detectie; wat te doen als de vrijgave limiet dicht bij de detectie limiet ligt van de gebruikte apparatuur;
 - Ziekenhuisafval.

6.3 Europees (CEN) werk

CEN/TC 430 Nuclear energy, nuclear technologies, and radiological protection heeft als doel ISO-normen over te nemen als Europese normen. EN-ISO normen moeten verplicht worden overgenomen als NEN-EN-ISO normen. Daarnaast wil deze CEN/TC zich bezig houden met verdere samenwerking met CENELEC 45AX en 45BX.

De procedure is:

- Ieder jaar worden bestaande normen en onderwerpen voorgesteld in CEN/TC 430 tot overname als Europese norm. Tijdens deze fase heeft ieder land een veto over overname.
- Na deze fase vindt de officiële stemming plaats waarbij de normale CEN-gewogen stemmingsregels gelden.

Europese normen moeten verplicht worden overgenomen, daarom is het van groot belang dat de normcommissie in een vroeg stadium een inschatting maakt van de mogelijke gevolgen van een eventuele overname.

CEN/TC 351 Construction products - Assessments and release of dangerous substances heeft een werkgroep *Radiation* die zich bezighoudt met de meting en toetsing van straling in bouwmaterialen. Door het gebruik van grondstofstoffen met mogelijk radon, thoron en gammastraling voor de fabricage van bouwmaterialen kan de straling uit de bodem in de gebouwde omgeving terecht komen.

6.4 ISO/IEC werk

Op ISO-niveau ligt een zwaartepunt bij de normen die ontwikkeld worden in ISO/TC 85/SC 2/WG 17 Radioactivity measurements. Per onderwerp kijkt de normcommissie of actieve deelname in de werkgroep nodig is. Deelname kan ook via videoconferencing.

Door de Europese overname van ISO normen in CEN/TC 430 is de potentiële impact van normen vergroot.

6.5 Overige afspraken

- De algemene taken en de verantwoordelijkheden van het secretariaat zijn beschreven in Bijlage A.
- Stemdocumenten worden in de commissie verspreid en voorzien van informatie over eerdere stemmingsuitslag op dit onderwerp. Commissieleden geven het stemadvies van hun achterban door aan NEN. Bij tegenstrijdige stemadviezen of nieuwe inzichten zal NEN in overleg met de betreffende leden en voorzitter het definitieve stemadvies bepalen. Indien commissieleden geen stemmingsadvies geven of het onderwerp niet voor Nederland van belang is, zal NEN zich onthouden van stem.
- Van commissieleden wordt een minimale inzet van ca. 5 dagen per jaar verwacht om actief inbreng te leveren aan de activiteiten in deze commissie.
- Een overzicht van deze commissie en verdere informatie kan gevonden worden op: <https://www.nen.nl/Normontwikkeling/energy/Radioactiviteit-Toepassing-en-meten.htm>

7 Lidmaatschappen van werkgroepen

7.1 Lidmaatschappen van Europese werkgroepen

Wergroepnummer	Wergroepnaam	Naam expert
CEN/TC 351/WG 3	Radiation fom construction products	Govert de With (NRG)

7.2 Lidmaatschappen van internationale werkgroepen

Wergroepnummer	Wergroepnaam	Naam expert
ISO/TC 85/SC 2 WG 11	Sealed sources	Frits de Vries (ELEKTA)
ISO/TC 85/SC 2/WG 17	Radioactivity measurements	Govert de With (NRG)
ISO/TC 85/SC 2/WG 19	Individual monitoring of external radiation	Govert de With (NRG)
ISO/TC 85/SC 2/WG 25	Radiation monitoring of the population and responders in nuclear/radiological emergencies	Wim van Wanrooij (Defensie)
ISO/TC 85/SC 5/WG 4	Transportation of radioactive material	Ben Dekker (Urenco) Han Rohof (Urenco) Jens Henschke (Urenco)
ISO/TC 85/SC 5/WG 13	Decommissioning: decontamination, dismantling and remediation	Martin Kik (Applus RTD)

8 Evaluatie en voortgangsrapportage

Voortgangsrapportage over het lopende jaar

Een voortgangsrapportage van de activiteiten van het commissieplan van het voorgaande half jaar is terug te vinden in het verslag van de normcommissievergaderingen.

De rapportage bevat een aantal onderdelen:

- Voortgang van en besluitvorming over werkzaamheden inclusief vergaderingen;
- Europese en internationale ontwikkelingen;
- Overig: bijvoorbeeld publicaties, artikelen en financiële zaken kunnen hierin gerapporteerd worden.

Voortgangsrapportage naar het Ministerie van I&W

De voortgang van de activiteiten van het commissieplan van het lopende jaar is terug te vinden in de interim rapportage naar het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Het resultaat van de activiteiten tot september en de planning van de overige activiteiten in het lopende jaar als well de aanpassingen worden opgenomen in de halfjaarrapportage, die eenzelfde opzet heeft als de jaarrapportage.

Meer informatie over een specifieke NEN-commissie is op verzoek bij NEN verkrijgbaar.

BIJLAGE A – NEN taken en verantwoordelijkheden voor de commissie

Basisactiviteiten:

- *Secretariaatsvoering*
 - Organisatie vergaderingen;
 - Opstellen agenda, in samenwerking met de voorzitter;
 - Bijwonen en verslaglegging van vergaderingen, in overleg met de voorzitter;
 - Verzorgen documentenstroom;
 - Contact onderhouden met commissieleden;
 - Ledenbestand beheren commissie (administratie en aantrekken nieuwe leden).
- *Normtechnische input*
 - Bewaken kwaliteitseisen van normteksten;
 - Geven van normtechnische adviezen;
 - Bewaken onderlinge consistentie van samenhangende normen;
 - Volgen van ontwikkelingen in wetgeving;
- *Beheer en ontwikkeling van Nederlandse normen*
 - Evalueren van bestaande normen en op basis van actualiteit en relevantie en besluiten tot:
 - herziening;
 - intrekking;
 - verlenging.
 - Ontwikkelen van nieuwe Nederlandse normen, met actieve participatie van NEN.
- *Communicatie*
 - Intern met secretarissen van gerelateerde milieuvelden en aanpalende onderwerpen;
 - Informeren van belanghebbende partijen;
 - Betrekken van relaties;
 - Overleg en terugkoppeling met financiers;
 - Bevorderen gebruik en implementatie van normen (bijv. in wetgeving) d.m.v. persberichten, nieuwsbrief en website.
- *Coördinatie nationaal/internationaal*
 - Volgen van ontwikkelingen binnen relevante CEN/ISO-commissies en selecteren van geschikte informatie t.b.v. verspreiding in de commissie;
 - Deelname aan CEN/ISO-vergaderingen (vertegenwoordiging van Nederland, inbrengen van Nederlandse initiatieven/commentaren);
 - Onderhouden van normalisatienetwerk, nationaal en internationaal (ISO, CEN).

Projectactiviteiten (mits gefinancierd, zie 6):

- *Stemmen op ISO- en CEN-documenten*
 - Verzamelen van nationale commentaren en indienen bij CEN/ISO;
 - Bijhouden voortgang van de actieve work items.

DATUM

2018-12-17

PAGINA

14/15

- *Ondersteuning nationale normontwikkeling*
 - Omzetten van werkdocument naar NEN-template;
 - Redactie van (concept) normen conform NEN-eisen;
 - In overleg met expert verwerken van commentaar na openbare kritiekronde.

- *Vertalingen*
 - Ter inbreng van een nationale norm in internationaal kader;
 - Veelgebruikte Engelstalige normen omzetten in het Nederlands.

- *Overige activiteiten*
 - Workshop;
 - Symposium/infomiddag;
 - Etc.

Bijlage B - Participatieladder

Om het belang van een bepaalde norm of normontwikkeling vast te stellen, kan gebruik worden gemaakt van de participatieladder. De participatieladder bestaat uit het benoemen van de **omvang van het belang**.

Omvang van het belang

De omvang van het belang van normen voor deze groslijst wordt uitgedrukt aan de hand van de verschillende treden van de participatieladder in onderstaande figuur. De omvang van een belang blijkt vooral uit de tijd & middelen die ergens in geïnvesteerd (mogen) worden. Elke trede omhoog betekent meer invloed in het proces, meer tijdsinvestering en meer secretariaatsondersteuning.

